Hind 0,78 €

KESKNÄDAL

ISSN 1406-9083

Ilmub aastast 1999

Nr 39 (1020) 5. oktoober 2016

RAHVA POLIITIKALEHT

Eesti sai esimese naispresidendi!

Foto Erik Peinar

3. oktoober 2016 on jäädvustunud Eesti Vabariigi ajalukku nimega Kersti Kaljulaid. Riik sai uue riigipea, Eesti sai endale naispresidendi. Just see, et presidendiks sai Eestis esmakordselt naine, on asjaolu, millele proua president ise oma intervjuudes praktiliselt tähelepanu pöörata ei soovigi. "Ma loodan, et viie aasta pärast ei küsi keegi enam seesugust küsimust," on Kaljulaidi tavapäraseks vastuseks ajakirjanikele, kes uurivad: mis tunne on ikka olla esimene naispresident Eestis?

KESKNÄDAL

Kas Eesti Vabariigi jaoks midagi uue presidendiga muutub? Kindlasti. Kas see on muutus paremuse poole? Seda loodab kogu rahvas. Kersti Kaljulaid rõhutas oma intervjuudes rahvaga rääkimise vajadust, rahva keskele mineku vajadust, rahvaga samastumise vajadust. Ühtlasi andis ta mõista, et sisepoliitika saab tema ametiajal vähemalt sama tähtsaks, kui seda oli Ilvese jaoks välispoliitika. Suurtes Euroopa institutsioonides omandatud kogemuste tõttu ei kahtle tõenäoliselt keegi uue presidendi oskuses suhelda teiste riikide ja riigijuhtidega. Sisepoliitikas peab Kaljulaid aga märgi maha panema ning Eesti inimeste jaoks end tõestama.

Meediasuhtluses presidendiks valimise eel oli Kaljulaid oma sõnumid selgelt läbi mõelnud. Tema tasakaalukas maneer, ratsionaalne lähenemine riigiasjadele, valmisolek pidevaks suhtluseks ning presidendikampaanias kaasa löönud kandidaatide tunnustamine jättis sümpaatse mulje. Samuti on märgilise tähendusega uue presidendi lubadus olla kogu rahva ja kõigi erakondade president ning rääkida segased asjad selgeks otse poliitiliste jõudude juhtidega, mitte meedia vahendusel.

Juba loendamatu hulk tekste on kirjutatud sellest, kuidas Toomas Hendrik Ilves väsis presidendiametist ning osa rahvast väsis tema presidentuurist. Kirglik välispoliitik ei suutnudki kümne aasta jooksul saada üheks tavainimeste hulgast, rahva isaks, kui ilukirjanduslikult väljendada. Kersti Kaljulaidil ei ole uue presidendina tõenäoliselt kuigi keeruline olla sisepoliitikas tugevam ning rahvale lähemal kui seda oli Ilves. Kõik eeldused selleks on tal olemas; ootus selle järele on samuti olemas.

Kesknädal omalt poolt soovib Kersti Kaljulaidile presidendiametis jõudu ning palju kordaminekuid. Hoiame silma peal, et president oleks võrdselt kriitiline kõigi poliitiliste jõudude suhtes ega jätaks sisepoliitikat unarusse. Kesknädal loodab väga, et uus president tuleb rahvale lähemale; seda on Eestile väga vaja.

JUHTKIRI

Kesknädal ei ole üle võetud!

INDREK VEISERIK
Kesknädala peatoimetaja kohusetäitja

Austatud Kesknädala lugejad! Vaatamata möödunud nädalal aset leidnud muudatustele ilmub meie ajaleht edasi sama särtsaka ja sisukana kui eelmise peatoimetaja Urmi Reinde juhtimisel. Kesknädal on endiselt väga elujõuline ja väike toimetus lubab, et mingit hinnaalandust ega „lati alt läbi jooksmist“ ei tule.

Sooviksin mõned asjad lühidalt lahti rääkida. Esiteks, olen Urmi Reindele tänulik kaheksa ja poole koosoldud tööaasta eest. Nii pisikeses toimetuses kui Kesknädal on üksteise mõistmine lennult ja sujuv koostöö väga tähtis. Koos keeletoimetaja Tiit Maksimiga moodustasime pidevalt koos töötades ja ühiskonna valupunkte arutades kolmekesi justkui omamoodi pere. Seega kestab eelmiste peatoimetajate Heimar Lengi, Allan Alaküla ja Urmi Reinde vaimsus Kesknädalas edasi.

Kinnitan, et Kesknädala suunitlus ei muutu. Kesknädal pole simsonlaste poolt üle võetud, nagu osa inimesi üritab väita. Kesknädal seisab eelkõige oma lugejate huvide eest ja temast ei saa vaid Riigikogu Keskfraktsiooni pressiteadete edastajat nagu mõned kardavad.

Kesknädal ei muutu parempoolsete ripatsiks. Kui keegi mingil põhjusel peaks kunagi seda lehte selliseks tahtma muuta ja mind vastavalt survestama, siis mina sellesse toimetusse enam ei kuulu! Samas ei ole ma seni täheldanud, et Kadri Simson, Jüri Ratas või Mailis Reps ripsutaks tiiba parempoolsusega. Nad on minu hinnangul kaitsnud Keskerakonna programmilisi seisukohti sama hästi kui partei esimees. Jah, neil on Edgar Savisaare ja tema toetajatega tõsiseid erimeelsusi, kuid Keskerakonna programmi ja põhimõtteid nad pole reetnud.

KESKMÕTE: ***Ka edaspidi on Kesknädalas õigus arvamust avaldada kõigil Keskerakonna liikmetel ja peavoolumeedia poolt alla surutuil. Selle printsiibita poleks Kesknädala ilmumisel mingit mõtet.***

Mitmed Edgar Savisaare veendunud toetajad, näiteks sundüürnik Rein Mark, karikaturist Hugo Hiibus jt kinnitasid mulle juba möödunud reedel, et jäävad Kesknädala toetajateks ka edaspidi, sest usuvad minu sõltumatusesse. Ka edaspidi on Kesknädalas õigus arvamust avaldada kõigil Keskerakonna liikmetel ja peavoolumeedia poolt alla surutuil. Selle printsii-bita poleks Kesknädala ilmumisel mingit mõtet. Keskerakonna esimees Edgar Savisaar kui ideede genereerija on jätkuvalt austatud ja oodatud meie lehes arvamust avaldama.

Ainus, mida palun kõigilt: ärme tee üksteisele haiget! Rohkem kriitikat valitsuse ja vähem kriitikat üksteise suhtes! Oma mõtetega ja väljaöeldud sõnadega loomegi selle reaalsuse, milles parajasti elame. See on meie endi teha.

Lühidalt ka endast. Olen abielus ja kasvatan poega. Sündisin ja üles kasvasin Raplas. Õppisin 1990. aastate lõpul mõnda aega Tartu Ülikoolis ajakirjandust (vabakuulajana), kuid õpingud jäid pooleli. Olen töötanud Rapla maakonnalehes Nädaline (tänane Raplamaa Sõnumid). Elasin mitmeid aastaid Inglismaal, töötades sotsiaalvaldkonnas – aidates puuetega inimestel oma igapäevaeluga toime tulla. Pärast Eestisse naasmist otsisin mõnda aega oma kohta Eesti päikese all ja tulin 2008. aasta jaanuaris Kesknädalasse tööle.

Kesknädala õhkkond osutus mulle sobivaks. Inimlik ja hooliv; mitte pinnapealne, vaid sügavutiminev; empaatiline, vaimsust, aga mitte edukultust kummardav – just sellist suhtumist ma kodumaale tagasi tulles olin igatsenud ning selle Kesknädalast ja Keskerakonnast leidsin. Vaatamata praegustele sisevaidlustele erakonnakaaslaste vahel on need omadused Keskerakonnas siiani kõik ilusti olemas.

Kesknädal tegutseb senises rütmis julgelt edasi.

KESKNÄDAL

Aadress: 10130 Tallinn, Toom-Rüütli 3/5
Tellimine ja levi: 6 177 717
Üldtelefon ja email: 6 274 583 kesknadal@kesknadal.ee

Uudistejuht	**Indrek Veiserik**	indrek@kesknadal.ee	**6 274 571**
Toimetaja	**Tiit Maksim**	tiit@kesknadal.ee	**6 273 465**

Toimetus käsikirju ei tagasta. Kesknädalas ilmunud artiklid väljendavad nende autorite arvamust, mis ei pruugi kokku langeda toimetuse omaga.

Levi AS Express Post ja AS Eesti Post
Lehte kirjastab MTÜ Vaba Ajakirjandus

NÄDALA NUPUD

Vabaerakond on muutunud väheste inimeste äriprojektiks?

Ilisson

Vabaerakonna siseopositsiooni üks juhte Mati Ilisson lahkus 28. septembril erakonnast. „Eilne päev päädis otsusega, mis oli mu elu üks valusamaid. Me tulime erakonnana poliitmaastikule suurte sihtide ja energiaga, paljudele lausa uskumatuna tundunud eduga. Pärast valimisedu hakkasid asjad võtma vaikselt pöördeid, mis ei meeldinud mulle, paljudele erakonnaliikmetele ega valijatele. Nägin, et organisatsioon liigub järjest eemale sellest, mis sai valimistel lubatud. Minu võimalused asju muuta kujunesid marginaalseteks. Sellest ka selline otsus. Pärast otsuse avaldamist olen saanud paljudelt erakonnaliikmetelt ja toetajatelt tagasisidet, mis on enamasti mõistev. Ootan ka teie mõtteid ja küsimusi,“ märkis Illison Facebookis.

„Organisatsioonikultuurilt meenutab erakond pigem 10–15 inimese äriprojekti, mitte kaasavat, eesmärkide saavutamisele ja arengule suunatud laiapõhjalist organisatsiooni,“ kirjutas Ilisson Facebookis.

Tervikteemade osas ei ole tema sõnul Vabaerakonnas siiani ühist hingamist leitud. „Eelmisel aastal lubatud uue maksukontseptsiooni väljatöötamise nimel ei ole midagi sisulist tehtud. Tegelikult tuleks rääkida majandus- ja maksukontseptsioonist, kuna enamus makse on vahend, mitte eesmärk omaette,“ tunnistas Illison.

Illisoni sõnul on paljude vabaerakondlaste seas pettumus suur. „Paljude mulle paari päeva jooksul helistanute hulgas on umbes 10 inimest, kes arvasid, et astuvad lähiajal erakonnast välja,“ kirjutas Illison.

Ilissoni sõnul on asi vägagi põhimõtteline. „Me lubasime uut poliitikat, me lubasime rahva kaasamist – pöörata ennast näoga rahva poole, lubasime avatust jne. Me oleme juba ammu oma lubadustest distantseerunud. Meie sõnad ja käitumine ei käi ühte jalga. Me oleme muutunud nende sarnaseks, kellest soovisime erineda,“ kirjutas Ilisson.

Keskerakondlased teevad toetusavaldusi

Savisaar

Ratas

Esmaspäeval, 3. oktoobril saatsid Valgamaa keskerakondlased eesotsas piirkonna esimehe Alar Näämega erakonnakaaslastele pöördumise, milles avaldavad lootust, et Edgar Savisaar ja Jüri Ratas moodustavad ühise koostööplatvormi, mille eesmärgiks on ühtne ja motiveeritud erakond, mis toetub erakonna põhimõtetele, tõekspidamistele ja senisele poliitikale. Valgamaalased tunnustavad kõrgelt erakonna praeguse esimehe Edgar Savisaare hindamatut panust Eesti poliitikasse ja seeläbi kogu Eesti Vabariigi arengusse ning toetavad Jüri Ratast erakonna võimaliku uue liidrina.

“Võttes aluseks eelpooltoodut teeme ettepaneku Jüri Ratasele kandideerida Eesti Keskerakonna esimeheks. Jüri Ratase intelligentsus, sümpaatsus, empaatiavõime ja tolerantsus on heaks jätkuks tänase esimehe Edgar Savisaare hindamatutele kogemustele, tarkusele ja usalduse võitnud ülisuurele valijaskonnale,” kirjutavad Valgamaa keskerakondlased.

Teisipäeval, 4. oktoobril teatasid 13 Jõgevamaa piirkonna keskerakondlast, et kutsuvad kõiki üles kaitsma ja toetama erakonna esimeest. “Meest, kes ei löönud kartma Nõukogude tankide ees, kes ei allu parempoolsuse diktaadile ega lase ennast hirmutada lõputute kohtulugude ja süüdistustega. Meie, Eesti Keskerakonna liikmed, peame ühtse rindena kaitsma Edgar Savisaart. Anname oma allkirja, et sellega oma erakonna esimeest toetada!” rõhutatakse pöördumises. „Keskerakond on olnud juhtiv opositsiooniline jõud ühiskonnas. Keskerakond on tasakaalustanud sotsiaalselt viltu vajuvat ühiskonda, seisnud alati nõrgemate huvide eest ja kaitsnud kaitsetuid. Me tahame, et nii jätkuks see ka tulevikus ja võimas opositsiooniline Keskerakond kestaks kaua. Kuni õiglase ühiskonna loomiseni Eestis. Me ei luba oma koduerakonna muutmist Reformierakonnaks nr. 2.”

HIIBUSE NÄDAL

Kersti Kaljulaid: Minu kiri kõigile Eestimaa inimestele

Kesknädal avaldab muutmata kujul presidendikandidaat Kersti Kaljulaidi seisukohad, mille ta 29. septembril ajakirjandusele saatis.

Kui möödunud laupäeval loeti Estonia kontserdisaalis kokku kahe lõppvooru pääsenud kandidaadi hääletussedelid ning selgus, et vaatamata pea pool aastat kestnud kampaaniale jääb president seekord valimata, olid inimesed pettunud. Jagasin seda pettumust ja tunnen seda siiani. Ilmselt oli kõigil oma eelistus kandidaatide seast. Nii ka minul. See ei ole kindlasti põhiseaduslik kriis ega demokraatia pankrot. Lihtsalt valimised lähevad nüüd tagasi riigikokku. Sellepärast asus riigikogu vanematekogu kiirkorras uut kandidaati otsima. Oli selge, et ükskõik kes selleks kandidaadiks saab, on tema moraalne kapital sellele ametikohale asumiseks üsna napp. Tagavarapresident. Portselankuju kaminasimsil.

Nii öeldi veel enne, kui riigikogu oli jõudnud kandidaati otsimagi hakata. Suur osa pahameelt kandub paratamatult uuele kandidaadile üle. Saan sellest aru. Kuid lahendus sellele olukorrale peab leiduma.

Kaua eemal viibinuna on minu tuntus napp.

Kuigi mu seisukohad võivad olla raadioeetrist ja ajalehtedest tuntud, olen ise suurema osa eestimaalaste jaoks tundmatu. Mõistan neid, kelle jaoks riigikogu fraktsioonide otsus on üllatav või tundub arusaamatu.

Kindlasti on aga arusaadav tugev koostöötahe riigikogus presidendi leidmiseks. See on samm edasi presidendivalimistel, aga ma usun, et see samm on tegelikult veelgi suurem, sest kõik osalised räägivad üksteisega. Lõpuks ometi! Minugi vestlused fraktsioonides olid siirad arutelud Eesti tulevikust.

Ma tahan riigikogu vanematekogu ja fraktsioonide usaldust õigustada. Kui mind valitakse presidendiks, tahan seda avatud suhtlemise kultuuri hoida ja edendada. Tahan arutleda Eesti üle nende kandidaatidega, keda pea pool aastat on kampaaniatrumlis loksutatud. Rääkida valimiskogu liikmetega, kes käisid laupäeval Estonias ning lahkusid tühjade pihkudega. Kuulata inimesi, kes elavad Eestimaa eri paigus ning on pärast laupäeva pettunud valimiskogus, erakondades, poliitikas ja riigijuhtimises laiemalt.

Sest mida saab president teha? Milline on tema roll?

Paljuski ongi Eesti Vabariigi presidendi roll olla olemas seal, kus parasjagu keeruliseks kisub. Presidendi roll on kirjeldatud põhiseaduses. Aga presidendil on alati tema sõna jõud, millest põhiseadus ei räägi. President ei saa välja pakkuda lahendust igale Eesti elu probleemile, kuid juba probleemi sõnastamine ning selle väljaütlemine on väga suur samm lahenduse poole. Seda saab president teha ja peab tegema. Nõudlikult, vastutustundlikult ja erapooletult. Kuid alati mitte avalikult. Ikka vastavalt vajadusele nii, et liiguksime lahenduse poole.

Olen viimased 12 aastat töötanud Luksemburgis, kuid minu süda ja minu kodu on alati olnud Eestis. Olen oma mõtetes olnud alati Eestis, olen aktiivse kodanikuna neid mõtteid ka sageli välja öelnud. Olen seda teinud siis, kui on palutud, või siis, kui olen näinud, et see on vajalik.

Meenutan Sulle mõnda seisukohta, mida olen varem väljendanud.

Kõigepealt aga palun Sul tähele panna, et see ei ole minu programm. Presidendil ei ole programmi, programmid on erakondadel. Erakondadel on valimiste eel kohustus mõelda, kuidas täpselt me edasi liigume. Presidendil peavad aga olema seisukohad. Need muudavad presidendi tegutsemise arusaadavaks ja ettearvatavaks. Need annavad rahvale selge arusaamise, millel põhinedes president Eestis ja maailmas toimuva kohta sõna võtab.

Viimati augustikuus Paides arvamusfestivalil rääkisin, et tugeva demokraatia nurgakivideks on enesekindlad kodanikud ja eetiline riik. Enesekindel kodanik on lihtsasti äratuntav – teiste suhtes uudishimulik ja avara mõttemaailmaga tegelane. Enesekindla kodaniku taga on toetav, aga ka usaldav riik, kes ei piira kodaniku vabadusi oma unistusi ellu viia.

Kodanikku tema valikutes toetav riik ongi eetiline riik.

Eetiline on selline Eesti, kes enesekindlalt aitab nõrgemaid eelarvest enne, kui hakkab kulutama neile, kes peaksid olema tugevad. Neile, kelle asi on tegelikult kasutada riigi antud vabadusi ja ennast ise aidata. Toetus on neile, kes ei saa oma vabadusi realiseerida, sest on lapsed, haiged või mingil põhjusel hariduseta.

Kõigile teistele on mõeldud vabadused. Ei ole tingimata vaja igakülgseid ettevõtlustoetusi. Aga tingimata on vaja koole, lasteaedu, spordikoole, spordivõimalusi ja terviseedendust. Eetilisel Eesti riigil on käed-jalad tööd täis seda, millega ta peab tegelema, et rahvust hoida, kaitsta ja arendada. Et luua enesekindlat eestimaalast. Enesekindel ja eetiline riik on tagasihoidlik – ta ei tüki kõikjale, aga ta on olemas, kui teda tõesti vaja on.

Arusaamine riigist ja tema pakutavast peab muutuma nii, nagu ühiskond areneb. Paarkümmend aastat tagasi rääkisime õhukesest riigist, vähe bürokraatlikust ja säästlikust. Lääne-Euroopa riigid on meile järele jõudnud – avalike teenuste liiga suured kulud on probleemiks peaaegu kõikjal.

Meie ise aga oleme jõudnud juba uude ajastusse.

Meie riigist on kujunenud kodanikeühenduste riik.

Meie kõik olemegi riik. Lisaks maksutulule panustavad Eesti inimesed järjest enam oma riiki tegudega, ajaga, sõnaga. On aeg võtta see ressurss kasutusele. Tuleb leida, kuidas seal, kus meid on vähe, või kus vajatakse üsna spetsiifilist tuge, saab osa avalikke teenuseid üle võtta kolmas sektor. Ma ei eelda, et nad teevad seda tasuta. Kuidas seda korraldada, küsisin TEDxi konverentsil Toompeal ja jään küsima ka edaspidi. Avaliku sektori innovatsioon on alanud Eestist, teinud meist e-Eesti. Nüüd läheme edasi.

Ainult see, kui areneme kiiremini oma konkurentidest, kes samal ajal on meie head partnerid poliitikas ja äris, saab parandada meie inimeste toimetulekut. Lihtne osa sai läbi. Oleme keskmise sissetuleku lõksus, kust saame välja just Eestile sobivate lahendustega. Trendide järgimisest enam ei piisa, neid tuleb nüüd murda! Tuhandeeurose keskmise palgaga riik ei vaja enam lihtsaid lahendusi, nagu välisinvestorite pakutav tehnoloogia ja sissetöötatud turustuskanal. Nüüd peame astuma innovatsiooniliidrite hulka. Me olemegi astumas, olen kindel.

Presidendi roll Eestis on väga oluline.

Kui minust saab esmaspäeval president, siis asun peagi kõrvaldama oma suurimat puudust – seda, et Eesti inimesed ei tunne mind. Teen seda nii palju kui võimalik ning nii kiiresti kui võimalik, jätmata unarusse muid presidendile seatud ülesandeid ja kohustusi.

Muud ülesanded, nagu see, milline on presidendi roll Eesti välissuhtluses, on teil, lugejatel, väga hästi selged. Toomas Hendrik Ilves on teinud seda suurepäraselt. See on väga kõrge standard, mida kavatsen hoida. Kadriorgu maha jäävad kingad on ilmselgelt väga suured. Eks mul tule leida omad, ja stiililt saavad need olema ka pisut teistsugused. Usun, et mõistad!

Sinu presidendikandidaat

Kadri Simson: Kersti Kaljulaidi õlule on seatud suured ootused

Riigikogu Keskerakonna fraktsiooni esimees Kadri Simson õnnitles Kersti Kaljulaidi Eesti Vabariigi presidendiks valituks osutumise puhul. Simsoni sõnul on tal siiralt hea meel, et Eesti sai endale viimaks naispresidendi, kuid lisas, et värske presidendi õlule on pandud väga suured ootused.

„Palju õnne Kersti Kaljulaidile ning Eesti rahvale – olen veendunud, et riigikogulased tegid täna õige valiku. Kersti Kaljulaid on väärikas kandidaat, kes on igati hea inimene Eesti Vabariigi riigipea positsioonile. Kindlasti on tegemist majandusalaselt pädeva inimesega ning tema sõltumatus erakondadest lubab arvata, et ta julgeb vajadusel ka erinevaid poliitilisi jõude korrale kutsuda. Ootused uuele presidendile on suured, kuid usun, et Kersti Kaljulaid suudab neid täita," rääkis Riigikogu Keskerakonna fraktsiooni esimees Kadri Simson.

Simsoni sõnul sai värske president ära valitud küll parlamendi poolt, kuid omad suured lootused presidendile on ka Eesti rahval. Saadiku sõnul on viimastel kuudel toimunud debatid ning avalik arutelu süvendanud arvamust, et Eesti vajab siseriiklikku presidenti, kes ei pelga Eesti inimestega otse suhelda.

„Kersti Kaljulaid sai Eesti Vabariigi presidendiks kiirkonkursi raames ning seega on tema põhimõtted veel rahva seas suuresti läbi kaalumata. Ma loodan, et värske president jätkab siiski seda rada, mille rajasid teised kandidaadid eesotsas Mailis Repsiga, mis näeb ette pidevat suhtlemist Eesti inimestega ning nende arvamuse kuulamist. Kahetsusväärsel kombel on Eestis tekkinud tõsine lõhe valitsuspoliitikute ning ühiskonna vahel. President peab asuma seda lõhet vähendama ning olema rahvaga pidevas diskussioonis," lõpetas Kadri Simson. ***KE***

Keskerakond algatas eelnõu presidendi otsevalimiseks

Riigikogu Keskerakonna fraktsiooni ja Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsiooni liikmed algatasid 3. oktoobril toimunud parlamendi erakorralisel istungil põhiseaduse muutmise, millega muudetaks Vabariigi Presidendi valimise korda ning seadustataks presidendi otsevalimised. Viimane kord, mil rahvas sai presidenti valida, oli aastal 1992. Kuid ka toona tegi lõpliku valiku Riigikogu. Paraku nende, 24 aastat tagasi toimunud valimistega, piirdubki rahva osalus presidendivalimistel.

Algatatud põhiseaduse muutmise kohaselt antakse edaspidi presidendikandidaadi ülesseadmise õigus nii erakondadele kui ka vähemalt 10 000 hääleõiguslikule kodanikule. Valituks osutuks kandidaat, kes saab üle poole hääletamisel osalenute häältest. ***KE***

Terased mõtted

„Esiteks ootan, et ta (Kersti Kaljulaid *-Toim.*) ei hakkaks ärmatama. Teiseks ootan, et ta ei sõimaks oma rahvast. Kolmandaks ootan, et ta suhtuks kõikidesse poliitilistesse jõududesse erapooletult ja peaks kõigiga sildistamata ja demoniseerimata dialoogi. Neljandaks ootan, et ta taastaks presidendi institutsiooni autoriteedi. Tagasihoidlikud soovid."

EKRE esimees Mart Helme portaalis Uued Uudised

"Tänane presidendivalimine ei ole demokraatlik, kuna kandidaate on üks ja seegi ülevalt poolt määratud. Sisuliselt ei ole ka riigikogu liikmed suveräänsed, kuna vanematekogus otsustati asi ära."

Kolumnist Ahto Lobjakas Raadio2 saates "Olukorrast riigis" 2. oktoobril.

Edgar Savisaar Facebookis

Keskerakonna esimees Edgar Savisaar avaldas 2. oktoobril Facebookis järgmise sissekande:

„Tähelepanekuid!
Esiteks, minu sõber Oudekki Loone kirjutas, et ta jääb minuga ka siis, kui ma peaksin parteikongressil kaotama. Ma tõesti ei kavatse kaotada. Mul on toetajaid küll. Nendel, kes minu ja Oudekki kaotusele loodavad, on ettekujutus, et rahval polegi hääli. Arvatakse, et kui mind suhtlemisest meediaga ilma jätta, siis olengi ma inimestest blokeeritud. Inimesed on aga targemad, kui te arvate.
Oudekkile tänu toetuse eest! Ma ei kavatsegi kaotada! Teiseks, üks lahing on ainult üks lahing. Millegipärast arvatakse, et viiendal novembril toimub justkui viimane heitlus. Kaugel sellest! Me alles alustame! Sõltumata sellest, mida Toompeal ja Stenbocki majas arvatakse.
Hakkan nüüd iga päev teile kirjutama!“
Kesknädal lubab omalt poolt, et hoiab Edgar Savisaare tegemistel ja väljaütlemistel silma peal. Püüame neid võimalikult tihti kajastada. ***KN***

Moodustatakse rahvaliikumine Edgar Savisaare toetuseks

Rahvaliikumise algatusrühma esindaja Anna Žinkovskaja *(pildil, Facebookist)* **hinnangul teevad praegused arengud Keskerakonnas teda ja paljusid teisi Edgar Savisaare toetajaid väga murelikuks, sest Savisaare parteist tahetakse teha sotside või IRL-i laadset Reformierakonna ripatsit, misläbi jäetaks paljud Eestimaa elanikud poliitiliselt esindamata.**

„Meie jaoks on Keskerakond ilma Edgar Savisaareta surnud erakond, mistõttu toetame ainult Keskerakonda, mida juhib Edgar Savisaar. Edgar Savisaare poliitiline nägemus on meile kõige vastuvõetavam, kuna ta näeb Eestit kodumaana kõigi siinelavate rahvuste jaoks. Savisaar tahab, et igal Eestimaa inimesel, mitte üksnes vähestel väljavalitutel, oleks siin hea elada,“ selgitas Žinkovskaja. „Jüri Ratas, Kadri Simson või Mailis Reps on oma senise vääritu ja lugupidamatu tegevusega väga selgelt üles näidanud eesmärki viia Keskerakond eliiti esindavate parteide sekka, mis meie jaoks on õõvastav, kuna Keskerakond on siiani alati tavarahva eest seisev partei olnud.“

Žinkovskaja kutsub kõiki Edgar Savisaare toetajaid uue liikumisega ühinema. „Täna võib oma liitumissoovist teada anda meiliaadressil savisaareliit@gmail.com, kuna loomisel on ka mittetulundusühing.“ ***KN***

Ajaloo lõpp või geopoliitiline

Eesti taasiseseisvunud vabariik 25

Sotsialistliku maailmasüsteemi, sh Nõukogude Liidu, kokkuvarisemine aastal 1991 tugines maailm kahe ideoloogiliselt leppimatu grupeeringu – kapitalistliku Lääne ja sotsialistliku Euraasia – militaarsel tasakaalul, ideoloogiasõja permanentsel kestvusel. Ühelt poolt eraomandi, teisalt ühisomandi kõiksus ja puutumatus, Nikita Hruštšovi ”maailmasüsteemide rahulik kooseksistents”, Churchilli „külm sõda” Atlandi harta vaimus. Mitteühinenud muu ehk nn. arenev (kolmas) maailm valis pooli – kord ühe, kord teise mõjusfääri „vihmavarju” alla.

TIIT TOOMSALU
ekspoliitik, Riigikogu IX koosseisu liige

Iga muutus, seda enam globaalpoliitiline, õilmitseb liberaalse „uue” otsingulainel, iga revolutsioon sööb oma lapsed, igat globaalpoliitilist pöördet hindab Ajalugu.
Ootuste filosoofia sõnastas Francis Fukujama oma kuulsas raamatus „Ajaloo lõpp ja viimane inimene” (1991), kuulutades eraomandusliku maailma „vaba indiviidi” huvide võitu, võitu globaalses vastasseisus. Läänemaailm tegi Mihhail Gorbatšovist ”kurjuse impeeriumi” lõpetanud revolutsionääri. 15 aastat hiljem käis Putin välja alternatiivi, nimetades toimunut „geopoliitiliseks katastroofiks”.
25 aasta taguselt distantsilt võib ajalugu juba vaadelda ja ka hinnata. Kas globaalselt võitnud kodanlik-kapitalistlik elumudel on ajalooliste muutuste lõpp, kas maailmast sai inimkonna turvaline ühiskodu, kas revolutsioon on söönud oma ajastu kangelastest lapsed, kas maailm on uus või on iga uus ammu unustatud vana? Milles seisneb katastroofi globaalsus? Globaalne *geopoliitiline katastroof* on mitmeti tõlgendatav.

Maailmakorra aluspõhimõtete evolutsioon

Suure ilmasõja (1939–1945) järgne maailmakorramudel on uuele jalgu jäänud. Kadus sotsmaailma (Varssavi pakt) ja läänemaailma (NATO) maailmarahu stabiliseeriv pariteet. Koloniaalimpeeriumide langus hävitas endiste metropolide võimsuse, tuues kaasa rahvusriiklike enesemääramiste orkaani.
Tekkinud USA-keskne unipolaarne maailm teisendub üha enam multipolaarseks (USA, EL, Venemaa, Hiina jt.). Riigipiiride vääramatusega on võrdsustunud rahvusliku enesemääramise õigus. Markantseimaiks näiteiks Kosovo ja Krimm kui riigipiiride vääramatuse põhimõtte asendumine enesemääramisõigusega. Putinile viidates – „mulle ei loe riikide piirid ega territooriumid, vaid loevad inimesed“. Teiste sõnadega: loeb rahvaste enesemääramisõigus. „Geopoliitilise katastroofina“ tuleb seega käsitleda maailmakorra aluste muutust.

Euroopa ja globaalse julgeolekumudeli deformatsioon

Globaalne julgeolekumudel aastani 1991 tugines Lääne ja Ida sõjalisel tasakaalul. Selle on asendanud Lääne üleolek. Rahu Euroopas on tagatis globaalsele julgeolekule – siit said alguse kaks verist maailmasõda. See tugineb Nõukogude Liidu ja lääneriikide nn „Helsinki lõppaktil“ 1975, monitoorijaks OSCE, sisuks Euroopa sotsriikide sõjalise alliansi ja Atlandi-ülese Lääne sõjalise alliansi kokkulepe sõjalisest tasakaalust Euroopas, riigipiiride vääramatusest.
Julgeolekumudel kadus koos Nõukogude Liiduga, uute riikluste (sh Eesti iseseisva riikluse) tekkega. Uue julgeolekumudeli võtmesõnaks on NATO tulevik, alliansi piirid, selle distants Venemaast.
Käes on geopoliitiline tupikseis. Venemaa jaoks Lääs petab, Lääs eitab lubadusi. Putin: „25 aastat tagasi langes Berliini müür, aga nähtamatud müürid liigutati Euroopa idaossa. USA: „Venelastele pole kunagi lubatud NATO mittelaienemist Ida-Euroopasse.“
Gorbatšovi sõnul lubas Nõukogude Liit Berliini müüri langemist ja Saksamaa taasühendamist, saades USA-lt (välisminister James Baker) kinnituse NATO mittelaienemisest – ka endise Ida-Saksamaa aladele mitte.
Edasist laienemist ei arutatud üldse – selle enesestmõistetavust on kinnitanud NATO peasekretär Manfred Wörner. Novembris 2014 deklareeris kokkulepete sõlmimise juures olnud Gorbatšov, et Lääs on kuritarvitanud usaldust, mis võimaldas rahumeelsed revolutsioonid Saksamaal jm Kesk-Euroopas.

Poliitilisel tipptasandil käsitleti 1990-ndatel NATO-st Euroopa uue julgeolekustruktuuri kujundamist, seda Venemaa osalusel (Egon Bahr). Kas NATO oleks sobinud uueks Euroopa-üleseks kollektiivkaitse mudeliks sisu kaotanud Helsinki lõppakti asemel?
Ehk olekski! Venemaale kaugeltki mitte sõbralik Eesti kolumnist Olev Remsu esitab rea fakte, mis panevad mõtlema. Stalingi käsitlenud 1949. aastal loodud NATO-t Euroopa tulevase julgeolekumudeli alusena ja pidanud läbirääkimisi NSV Liidu liikmelisuse üle selles, sest pidas lääneriike maailmasõja võitnud „relvavendadeks“. Peaminister Molotov esitanud 1954. aastal ametliku taotluse Nõukogude Liidu astumiseks NATO-sse.

Stalini-järgselt peaministri või parteijuhi staatuses Lavrenti Beria, Georgi Malenkov ja Nikita Hruštšov jätkasid seda geopoliitilist liini. Lääs keeldus. Vastukaaluks loodi Varssavi Lepingu Organisatsioon (1955).
Putini esmase presidentuuri algust ilmestas initsiatiiv NATO liikmelisusest. Venemaa saamist organisatsiooni liikmeks üheaegselt Baltimaadega peeti võimalikuks ka NATO-s. NATO piir poleks siis ühildunud Venemaa piiriga, tekkinud oleks vastastikustel sõjalistel garantiidel tuginev julgeolekumudel. Lääs keeldus jälle, loogiliseks jätkuks Putini laineidlöönud hinnang „XX sajandi suurimast geopoliitilisest katastroofist“.

Euroopa julgeolekuarhitektuuri kokkuvarisemine on geopoliitiline katastroof globaalses mõõtmes. Putini jaoks tundub katastroofiks olevat aga kitsalt Venemaa kui suurriigi majanduslik ja sõjaline nõrgenemine omaaegse Nõukogude Liiduga võrreldes.

Haige kassa ravib tervet riiki

Haigekassa 33-miljonine miinus, mida aasta lõpuks püütakse 22 miljoni euroni saada, on äratanud koalitsioonipoliitikud varjusurmast ning pannud avalikkuse taaskord arutama selle üle, kas meie tervishoiusüsteem suudab väheneva tööjõu ja vananeva elanikkonnaga toime tulla. Aastaks 2030 on tööjõuline elanikkond vähenenud Eestis ligi 100 000 inimese võrra.

TÕNIS MÖLDER
Pirita linnaosa vanem

Tõdemused enam ei aita

Kuigi miinust põhjendab Haigekassa juhataja Tanel Ross eelkõige kolme teguriga – inimesed olid liialt haiged, haiglate ületöö, kallis C-hepatiidi ravim – on süsteem tegelikkuses hukule määratud, ning seda on nii siin- kui ka väljaspool piire teatud rohkem kui 10 aastat.
Mullu esimesel poolaastal oli haigekassa samuti 22 miljoniga miinuses. Muudatusi pole raatsitud seni aga teha, sest süsteem on keeruline ning ühel või teisel moel tuleb teha ebapopulaarseid otsuseid – kas raha kusagilt juurde leida ehk tõsta näiteks makse või haigekassakulusid vähendada ehk ravivõimalusi ja soodustusi koomale tõmmata.
20. septembril rõhutasid süsteemi patsiendivaenulikkust kõva häälega ka tervishoiutöötajad, kes korraldasid hoiatusstreigi. Streikijad ütlesid õigesti, et arstiabi pole juba praegu õigeaegselt kättesaadav, kuid ometi planeerib valitsus riigieelarves ikka ja jälle tegelikkusest väiksemaid tervishoiukulusid, sest riigi eelarvetasakaal on olulisem kui inimeste tervis.
Haigekassa reservis on 190 miljonit eurot. Riigi teine suur kassa – töötukassa – toodab aga plussi juba mitmendat aastat, ning selle reservid on juba enam kui 600 miljonit ja kasvavad veelgi, kuid taaskord lapitakse rahaga muid auke, et eelarve tasakaalu näidata. Haiget haigekassat ravitakse aga järjepannu vaid plaastritega. Üks minister nõuab raha juurde ja teine minister vastab, et raha tuleb kõigepealt leida süsteemist endast ning eelarvet ei saa teha nii, et rahus minnakse kümnetes miljonites miinusesse. Iseenesest on kummalgi ju õigus, ainult et mõlemad istuvad eelarve tegemise ajal Haigekassa nõukogus ja nende teesid aitavad patsienti samapalju kui vaikne nördimusohe mitu kuud eriarsti juurde pääsemist oodates.

Maksud hoopis vähenevad

Millised on siis lahendused ajal, mil meie ootused ravile hoopis suurenevad, aga võimalused vähenevad? Koalitsioonipoliitikute arvates võiks see lahendus olla sotsiaalmaksu vähendamine 1% võrra, tehes seda mitte korraga, vaid

katastroof?

VASTUOLULINE RIIGIJUHT: Läänemaailm tegi viimasest NSVL-i liidrist Mihhail Gorbatšovist *(pildil)* **”kurjuse impeeriumi” lõpetanud revolutsionääri. 15 aastat hiljem käis Putin välja alternatiivi, nimetades toimunut „geopoliitiliseks katastroofiks”. Gorbatšov on endiselt populaarne Läänes, kodumaal aga mitte.**

„Külma sõja“ uusmodifikatsioon – sõda majanduslike mõjusfääride nimel

„Külm sõda“ tähistab ideoloogiate sõda, ideoloogia aga on alati majandushuvide teenistuses. Sotssüsteemi asendumine nn uuskapitalistliku Venemaa ja Ida-Euroopaga lõi illusiooni „külma sõja“ kui maailmavaatelise vastasseisu globaalsest ammendumisest – eestkõnelejaist tuntuim Francis Fukujama.

Tänaseks on kuju võtmas „külma sõja” uusversioon. Vaatamata eraomandusliku mudeli globaalsele võidule ei taha geopoliitiline vastasseis vaibuda. Gorbatšov oli see, kes 2014. aastal esmakordselt nimetas „maailma külma sõja lävel olevaks“. Ega eksinudki! Suurbritannia peaminister Cameron taaskäivitas aasta hiljem propagandasõja Ida-Euroopas (Ukraina, Moldova, Gruusia, Bosnia, Serbia) tõrjumaks seekord „Vene domineerimist“.

I ja II Maailmasõja käivitas tollase Saksamaa eluline huvitatus majandusruumi laiendamisest. Maailmamajanduse jõukeskuste vahel käib mõjusfääride ümberjagamine ka täna. Venemaa nn „domineerimine“ on olnud suunitletud postsovetliku majandusruumi säilitamisele (SRÜ, tolliliit, Vene–Valgevene liitriik), selle kujundamine Euraasia majandusliiduks analoogselt EL majandusruumiga – eesmärgiga integreerida kõnealused kaks turumajanduslikku ruumi. Geopoliitiline vastasseis toimib ka siin. Putin: „Venemaa on pikka aega rääkinud vajadusest luua ühine majandusruum Lissabonist Vladivostokini, ja Lääs pole vastu olnud. Tegelikult töötab ta sellele vastu.“

Üheks näiteks Ukraina kriisi põhjustanud vabakaubandusleping EL-ga ning katsed idapartnerluspoliitika raames hõivata Moldova ja Gruusia turge. Sisult on see uus „külm sõda“ majanduslike mõjusfääride geopoliitiliseks ümberjagamiseks. „Geopoliitilise katastroofi“ uusmodifikatsiooniks on saamas sõda majanduslike mõjusfääride ümberjaotamise nimel geopoliitiliselt ühetüübilises maailmas.

Ajaloorevisjon. Gorbatšovi oreooli kustumine

Globaalne ideoloogiamuutus toob kaasa ajaloo ümberkirjutuse. Sotsialismi kui maailmasüsteemi kollaps 1991. aastal Fukujama „Ajaloo lõpu“ reaalina on 25 aastat hiljem vormunud „külma sõja“ lõpparveks – ajaloorevisjoniks. Võitnud ideoloogia on astunud võitja õigustesse. Tõdemus *iga revolutsioon sööb oma lapsed* levib. Gorbatšovist on saamas „geopoliitilise katastroofi“ peasüüdlane.

Ajaloo ja sümbolite revisjon on käsil nii võitnud Läänes kui ka võidetud postsotsialistlikul Venemaal. Lääs panustab II Maailmasõja reaalide ümberkirjutamisele, võitjariigi (kommunistliku Nõukogude Liidu) ideoloogilisele samastamisele kaotajariigiga (natsi-Saksamaa). Võitjariigist välja kasvanud uuskapitalistlik Venemaa kustutab põlvkondade mälust nõukaideoloogiat, sh Vladimir Leninit kui ajastu sümbolit, taastades Esimese Maailmasõja eelset Venemaad koos kaasneva monarhiakultusega.

„Kurjuse impeeriumi” lõpetanud Gorbatšov tõdeb: „Õnnelikke reformaatoreid ei ole!“ ja “Olen vastutav Nõukogude Liidu kokkuvarisemise eest, suutmatuse eest moderniseerida Nõukogude Liitu.“

Nii sööbki iga revolutsioon oma lapsed! Geopoliitiliseks katastroofiks ideoloogiate sõjas on kaotaja maailmanägemuse hävitamine võitja poolt.

Terendub „geopoliitilise katastroofi“ järgne globaalne mudel

Nikita Hruštšovi poolt välja kuulutatud kommunismi ja kapitalismi rahumeelsest kooseksistentsist asja ei saanud. „Geopoliitilise katastroofi“ (1991) järgne USA-keskne maailm on kriisis. Võrseid ajab uus, tsivilisatsioonilistel erisustel tuginev ja mitmekeskuseline geopoliitilise tasakaalu mudel.

USA on (hambaid kiristades) ära märkinud Hiina ja Venemaa kasvava osa maailmas. Venemaa ja Hiina deklareerivad õigust suveräänsele omanäolisusele. Filosoofilise raamistiku terenduvale trendile on sõnastanud Olev Remsu: „Lääs on lääs ja ida on ida ning kokku nad ei saa – lääne jumalaks on inimene, idale kollektiiv.“ Iga uus on ammu unustatud vana! See, mida me sündimas näeme, on sajanditagune geopoliitiline argipäev, kust lähtuvad uued geopoliitilised katastroofid.

Mihhail Gorbatšovi jaoks on katastroofiks Nõukogude Liidu kadumine ajalooareenilt. Siinkirjutaja jaoks on geopoliitiliseks katastroofiks viiendiku maailmast hõlmanud sotsialistliku elukorralduse mudeli – sotsialistliku maailmasüsteemi – kokkuvarisemine ja marginaliseerumine, kodanlik-kapitalistliku maailma restauratsioon globaalses ulatuses.

Vt ka Euronews 19.08.2016, „25 years ago the USSR collaps“

---

kahe aasta vältel. Põhjendatakse seda tööjõukulude allatoomisega ja eeldusega, et teeme Eesti ettevõtjatele ihaldusväärsemaks. See on muidugi tõsi, et tööjõumaksud on Eestis tööandjale küllaltki suured, kuid 1% sotsiaalmaksu langus on naeruväärne nii tööandjaid kui ka haigekassat silmas pidades. Eesti Arstide Liit on öelnud, et maksu vähendamine paneb löögi alla arstiabi rahastamise ja võib põhjustada niigi üleliia pikkade ravijärjekordade pikenemise. Tööandjate Keskliidu hinnangul ei mõjuta 1% langust aga põhimõtteliselt midagi.

Samal ajal kaitstakse aga ettevõtete, seejuures raha välja viivate välispankade kasumit ja maksuvaba dividende kõigi vahenditega. Ehk ettevõtete omanikud ja tihtipeale ka ühiskonna jõukam kiht maksab endale palgatulu asemel osanikutulu, kuid ei osale ühises sotsiaalmaksukatlas. Lisades siia näiteks moepärast enesele miinimumpalga maksmise, saab dividendivõtja väikese raha eest siiski ka ravikindlustuse, mille eest palgatööline annab riigile igal kuul suuri summasid sõltuvalt oma palgast.

Kõva häälega on räägitud ka inimeste omaosaluse suurendamisest, mis taaskord on vesi pigem jõukamate veskile. Omaosalus on meil praegu juba ligi veerand tervishoiukuludest ja on oluliselt kõrgem Euroopa Liidu keskmisest. Seega on kriitiline piir selles valdkonnas juba käes ja edasi ei tohiks siit enam kindlasti minna. See tähendaks jõukamal järjel olevatele inimestele võib-olla tõesti paremat teenust, kuid omaosaluse suurenemisega kimpu jäävatele inimestele hoopis võimaluste halvenemist.

Rahandusministeeriumi asekantsler Dmitri Jegorov on märkinud, et praegu koheldakse töötuid, pensionäre, kõrgepalgalisi ja dividendimiljonäre ühtemoodi. Ta on välja pakkunud, et näiteks ravimisoodustus võiks sõltuda patsiendi sissetulekust. Kui tõepoolest arvestataks siin ka dividendivõtjaid, oleks mõttel jumet, sest ravimipaki eest välja käidav 25 eurot on ühe inimese jaoks hoopis teises väärtuses, kui sellisel inimesel, kes igal kuul püüab ots-otsaga välja tulla pere toidukuludega.

Kokkuvõttes tuleb tõdeda, et Haigekassa esimese poolaasta miinus on probleemi veepealne osa, mis poleks nii suurt tähelepanu väärt, kui süsteem ise oleks jätkusuutlik. Probleem pole Haigekassas või selle juhtimises ega isegi ainult sotsiaalmaksus, vaid Eesti üldises maksupoliitikas ja valikutes.

Kutsun erakonnakaaslasi üles otsima lahendusi ees seisvatele väljakutsetele

Viimase nädala jooksul on meedias vägagi vastuoluliselt kajastatud Keskerakonnas toimuvat. Informatsiooni on olnud palju ja vasturääkivat ning avalikkusse on jõudnud erinevaid arvamusi ja tõlgendusi. On arusaadav, et Keskerakonna toetajad ja liikmed vajavad selgitusi olukorra kohta.

JAAK AAB
Keskerakonna juhatuse liige, peasekretäri kohusetäitja

Kõige tähtsam on säilitada rahu, sest Keskerakond on suur ja tugev organisatsioon, mis tuleb toime ka keeruliste väljakutsetega. Erakonna juhatus ja volikogu on demokraatlikult valitud võimekad juhtorganid, kes suudavad kerkinud probleemid ja väljakutsed edukalt lahendada.

Keegi ei vaidle asjaolu üle, et erakond on sattunud seoses väljastatud garantiikirjadega üsna keerulisse olukorda. Viimasel ajal on seda teemat avalikkuses kajastatud erinevatest vaatenurkadest. Kahjuks varjati nii eelmise kui ka tänase juhatuse enamuse eest asjaolu, et Keskerakonna pikaajalisele reklaamipartnerile Midfield OÜ-le on antud garantiikirjad, millega garanteeritakse kõiki selle ettevõtte rahalisi kohustusi kolmandate isikute ees kuni 730 000 euro väärtuses. Erakonna juhatust ei teavitatud ka Midfield OÜ poolt juuli lõpul esitatud nõudest, mille tulemusena on Harju Maakohus seadnud Keskerakonnale kuuluvale Toom-Rüütli 3/5 kinnistule kolm hüpoteeki kogusummas 800 680 eurot.

Kuna peasekretär õigeaegselt ei informeerinud erakonna juhatust esitatud nõuetest, otsustas erakonna juhatus oma 25. septembri erakorralisel koosolekul Oudekki Loone peasekretäriametist tagasi kutsuda. Peasekretär üritas erinevate osapooltega pikka aega läbi rääkida ja võis käituda ju enda arvates erakonnale parimat soovides, kuid nii oluliste asjade puhul peab juhatus otsustama, milliseid õiguslikke samme astuda ning seda võimalikult kiiresti teha. Peasekretäri ametist vabastamise poolt hääletas üheksa juhatuse liiget ning vastu oli kolm; üks juhatuse liige ei hääletanud. Samal koosolekul määrati peasekretäri kohusetäitjaks juhatuse liige Jaak Aab.

Otsused võeti vastu kooskõlas seaduste ja erakonna põhikirjaga ning neid otsuseid pole keegi vaidlustanud. Juhatus tegi ka volikogule ettepaneku kutsuda kokku Keskerakonna erakorraline kongress 5. novembril 2016. Lõpliku otsuse kongressi kokkukutsumise ja päevakorra kohta teeb 15. oktoobril toimuv erakonna volikogu. Selge on see, et kongressi on erakonnale usalduskriisi ületamiseks ja selguse loomiseks väga vaja. Valmisolekust kutsuda kokku kongress on kirjutanud ka erakonna esimees siinsamas Kesknädala veergudel.

29. septembril toimus korraline juhatuse koosolek, kus kuulati ära vandeadvokaat Paul Varuli analüüs garantiikirjade kohta. Tema hinnangul on Keskerakonna väljavaated selles kaasuses optimistlikud. Erakond on saatnud Midfield OÜle garantiikirjade tühistamise avalduse ning vaidlus jätkub arbitraažikohtus.

Samal juhatuse koosolekul tehti raske südamega otsus vabastada ametist Kesknädala peatoimetaja Urmi Reinde. Pingeline olukord erakonnas põhjustas ka ajalehe toimetuses pingelise olukorra; mis hakkas oluliselt segama igapäevast tööd ning toimimist. Peatoimetaja keeldus koostööst juhatuse liikmetega. Urmi Reinde on teinud Kesknädalas väga head tööd, aga sellises ärevas situatsioonis keesid emotsioonid üle, ning töörahu taastamiseks polnud muud varianti. Peatoimetaja kohusetäitjaks otsustati määrata ajalehe uudistejuht Indrek Veiserik.

Omalt poolt võin kinnitada, et rahva poliitikaleht Kesknädal ilmub jätkuvalt edasi ning hirmujutud peatsest sulgemisest ei vasta tõele.

Kutsun erakonnakaaslasi üles säilitama rahu ning otsima ühiselt lahendusi meie ees seisvatele väljakutsetele. Taunin kõiki erakonna lõhestamise eesmärgil tehtavaid avaldusi ja tegusid. Erakonna juhatus ei langeta ühtegi otsust kiirkorras ja läbimõtlematult, vaid lähtub Keskerakonna huvidest. Peatselt toimuval volikogul ja kongressil saavad volinikud ja liikmed avaldada oma arvamust ning vastu võtta vajalikud otsused erakonna heaks toimimiseks.

Olen kindel, et Keskerakond jätkab peale kongressi ühisel jõul ja nõul. Selleks meile kõigile koosmeelt ja jõudu tööle!

TALLINNA TV
10. – 16. okt. 2016

ESMASPÄEV, 10.10.
07:30 Info TV
08:00 Nädal +*
09:00 Ühistegevuse pooltund*
09:30 Kultuurimeeter*
10:00 Majad ajas*
10:30 Nädal +*
11:30 Lõõtspillipidu Harmonika 2016*
12:00 Pillimeeste klubi*
13:00 ReklaamiTV
15:00 OTSE: Ülekanne Riigikogust
17:30 TeTeVeke lastele
18:00 TÄNA. Uudised
18:10 Draamaseriaal. Veresidemed 233/322
19:00 TÄNA. Lühiuudised
19:02 Kodupaik
19:30 Terve tervis
20:00 TÄNA. Uudised
20:30 TÄNA +
21:00 Täna maailmas
21:20 Naised, kes ei nuta
22:00 Pall korvi
22:30 TÄNA. Uudised
22:40 Halima rada (Horvaatia, Sloveenia, Bosnia ja Hertsegoviina, 2012)
00:15 TÄNA. Uudised*
00:45 TANA +*
01:15 Täna maailmas*
01:30 ReklaamiTV

TEISIPÄEV, 11.10.
07:30 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
08:30 TÄNA +*
09:00 Draamaseriaal. Veresidemed 233/322*
09:50 Terve tervis*
10:20 TÄNA. Uudised*
10:30 Kodupaik*
11:00 Naised, kes ei nuta*
11:40 Pall korvi*
12:10 Ülekanne Riigikogust*
16:35 Draamaseriaal. Armastuse mõrkjas mekk 150/193
17:30 TeTeVeke lastele
18:00 TÄNA. Uudised
18:10 Draamaseriaal. Veresidemed 234/322
19:00 TÄNA. Lühiuudised
19:02 Kultuurinädal pealinnas
19:30 Keskkonnanädal*
20:00 TÄNA. Uudised
20:30 TÄNA +
21:00 Täna maailmas
21:20 Vaba mõtte klubi
22:20 TÄNA. Uudised
22:30 Itaalia miniseriaal. Mister Ignis 2/2
00:10 TÄNA. Uudised*
00:40 TÄNA +*
01:10 Täna maailmas*
01:25 Kultuurinädal pealinnas*
01:55 ReklaamiTV

KOLMAPÄEV, 12.10.
07:30 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
08:30 TÄNA +*
09:00 Draamaseriaal. Veresidemed 234/322*
09:50 Keskkonnanädal*
10:20 TÄNA. Uudised*
10:30 Kultuurinädal pealinnas*
11:00 Vaba mõtte klubi*
12:00 OTSE: LV Pressikonverents
12:30 Rändur. Antiikne Plovdiv Bulgaarias*
13:00 ReklaamiTV
15:05 Draamaseriaal. Armastuse mõrkjas mekk 151/193
16:00 Draamaseriaal. Armastuse mõrkjas mekk 152/193
17:00 LV Pressikonverents*
17:30 TeTeVeke lastele
18:00 TÄNA. Uudised
18:10 Draamaseriaal. Veresidemed 235/322
19:00 TÄNA. Lühiuudised
19:02 Tallinna TVs tulekul
19:10 Meedia keskpunkt
20:00 TÄNA. Uudised
20:30 TÄNA +
21:00 Täna maailmas
21:20 Dokumentaalfilm. Kas robot oskaks mu tööd teha? (BBC, 2015)
21:50 Tallinna ettevõtlusauhinnad 2016
22:30 TÄNA. Uudised
22:40 Eesti Õpilasmalev 50
23:10 Meedia keskpunkt*
00:00 TÄNA. Uudised*
00:30 TÄNA +*
01:00 Täna maailmas*
01:15 ReklaamiTV

NELJAPÄEV, 13.10.
07:30 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
08:30 TÄNA +*
09:00 Draamaseriaal. Veresidemed 235/322*
09:50 LV Pressikonverents*
10:20 TÄNA. Uudised*
10:30 Meedia keskpunkt*
11:20 Dokumentaalfilm. Kas robot oskaks mu tööd teha? (BBC, 2015)*
11:50 Tallinna ettevõtlusauhinnad 2016*
12:30 Pillimeeste klubi*
13:30 ReklaamiTV
15:50 Draamaseriaal. Armastuse mõrkjas mekk 153/193
16:40 Meedia keskpunkt
17:30 TeTeVeke lastele
18:00 TÄNA. Uudised
18:10 Draamaseriaal. Veresidemed 236/322
19:00 TÄNA. Lühiuudised
19:02 Rändur. Tundmatu Valgevene
19:30 Minu Lasnamäe 4/5
20:00 TÄNA. Uudised
20:30 TÄNA +
21:00 Täna maailmas
21:20 Teie arvamus, palun!
22:05 Tervisevõti. Dr Viktor Vassiljev
22:40 TÄNA. Uudised
22:50 Vaba mõtte klubi*
23:50 TÄNA. Uudised*
00:20 TÄNA +*
00:50 Täna maailmas*
01:05 ReklaamiTV

REEDE, 14.10.
07:30 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
08:30 TÄNA +*
09:00 Draamaseriaal. Veresidemed 236/322*
09:50 Tervisevõti. Dr Viktor Vassiljev*
10:25 TÄNA. Uudised*
10:35 Teie arvamus, palun!*
11:20 Majad ajas*
11:50 Minu Lasnamäe 4/5*
12:20 Rändur. Tundmatu Valgevene*
12:50 ReklaamiTV
15:40 Draamaseriaal. Armastuse mõrkjas mekk 154/193
16:35 Draamaseriaal. Armastuse mõrkjas mekk 155/193
17:30 TeTeVeke lastele
18:00 TÄNA. Uudised
18:10 Draamaseriaal. Veresidemed 237/322
19:00 TÄNA. Lühiuudised
19:02 Vintskapist soklini
19:30 Kultuurimeeter
20:00 TÄNA. Uudised
20:30 TÄNA +
21:00 Täna maailmas
21:20 Teatrijutud
21:50 Krimiseriaal. Põgene! (Venemaa, 2012) 5/8
22:40 TÄNA. Uudised
22:50 Ansambel RUUUM 2/2
23:20 TÄNA. Uudised*
23:50 TÄNA +*
00:20 Täna maailmas*
00:35 Ansambel RUUUM 2/2*
01:05 ReklaamiTV

LAUPÄEV, 15.10.
07:30 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
08:30 TÄNA +*
09:00 Draamaseriaal. Veresidemed 237/322*
09:50 Terve tervis*
10:20 TÄNA. Uudised*
10:30 Kultuurimeeter*
11:00 Stiilistuudio
11:30 Kodupaik*
12:00 Rändur. Tundmatu Valgevene*
12:30 Teatrijutud*
13:00 Inimeste lood
13:30 ReklaamiTV
16:15 Minu Lasnamäe 4/5*
16:45 Teie arvamus, palun!*
17:30 TeTeVeke lastele
18:00 TÄNA. Uudised
18:05 Vintskapist soklini*
18:30 Kas tohib? Ira Lember (2015)
19:00 Päikeselõks 6/6 (BBC, 2015)
19:30 Lõõtspillipidu Harmonika 2016
20:00 TÄNA. Uudised
20:20 Tallinna TVs tulekul
20:30 OMG TV
21:15 Ketteringi juhtum 3/8 (BBC, 2015)
22:10 TÄNA. Uudised
22:15 Itaalia miniseriaal. Lampedusa 2/2
23:50 Kultuurimeeter*
00:20 OMG TV*
01:05 TÄNA. Uudised*
01:25 ReklaamiTV

PÜHAPÄEV, 16.10.
07:30 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
08:20 Tervisevõti. Dr Viktor Vassiljev*
08:55 Stiilistuudio*
09:25 Kas tohib? Ira Lember (2015)*
09:55 TÄNA. Uudised*
10:00 Lõõtspillipidu Harmonika 2016*
10:30 Naised, kes ei nuta*
11:10 Päikeselõks 6/6 (BBC, 2015)*
11:40 Itaalia miniseriaal. Lampedusa 2/2*
13:15 ReklaamiTV
14:15 Vaba mõtte klubi*
15:15 Kultuurimeeter*
15:45 Terve tervis*
16:15 Vintskapist soklini*
16:45 OMG TV*
17:30 TeTeVeke lastele
18:00 Dokumentaalfilm. Lõikuspüha (2015)
18:35 Stiilistuudio*
19:05 Ketteringi juhtum 3/8 (BBC, 2015)*
20:00 Nädal +
21:00 Teatrijutud*
21:30 Inimese mööde. Leelo Tungal 2/2
22:20 Nädal +*
23:20 Inimeste lood*
23:50 Rändur. Tundmatu Valgevene*
00:20 Dokumentaalfilm. Lõikuspüha (2015)*
00:55 Inimese mööde. Leelo Tungal 2/2*
01:45 ReklaamiTV

Mis on valesti? Rallid ja olümpiamängud kiidetakse ette ära, ja siis on soss

Üheks esimeseks autode võidusõiduks maailmas loetakse marsruuti Pariis–Rouen, mis sai teoks aastal 1894. Tookord tuli võitjaks, küll vaidlustega, auruauto. Aastal 1921 toimus esimene ralli Eestis – autode ja mootorrataste võidusõit Tallinn–Rapla–Tallinn, milles osales 8 autot ja 2 mootorratast. Nõukogude Eestis sai rallisport üsna populaarseks tänu Uno Aava tublile sõidule 1968 London–Sydney maratonrallil NL-i meeskonnas Moskvitš-412 klassis. Absoluutarvestuses saadi 22. koht võimsate välismaa autode järel.

AIVO OINA

2001. aastal tunnistati Uno Aava Eesti 20. sajandi parimaks rallisõitjaks. Hoogu andis ka Gunnar Holmi osalemine London–Mexico rallil. Tekkisid uued ralliklubid Sport, Sõprus, Tallinna Taksopark, ETKVL, Harju KEK jt.

Spordi raha oli peidus sõjaväelises organisatsioonis

Suurem osa spordiklubisid oli ALMAVÜ alluvuses ja rahadel. See oli selline kaval organisatsioon, mis valmistas ette noori teenimaks sõjaväes. Lisaks auto-motospordile arendati laskesporti, allveesporti, lennusporti (ka langevarjundust) ja isegi teenistuskoerte kasvatamist. Noored, kes pidid minema armeeteenistusse, said eelnevad ametioskused täiesti tasuta kätte. Eriti populaarne oli autojuhtide ja tuukrite koolitamine – erialad, mis ka edaspidi ära tasusid.

Alguse said ka rahvarallid. Esimene Viru ralli startis Rocca al Mare pioneerilaagrist (kus täna kool ja vabaõhumuuseum). Kohale tuli üle 400! eraauto. Televisioon tegi sellest erisaate.

Järgmistena tulid Eesti Raadio korraldatud raadiorallid, kus esmakordselt N.Liidu territooriumil tehti otseülekandeid võistlusautodest, raja kõrvalt nii mandril kui ka praamiga ülesõidul Saaremaale. Rallit seega Maarjamaal propageeriti. Pealtvaatamine oli loomulikult tasuta!

Ka ralli oli osa sõjalisest õpetusest

Sportrallid kestsid ikka kaks-kolm ööpäeva, pikkustega üle 2000 km. Tihti sõideti tundmatul rajal ja marsruudikaart anti kätte vaid üks tund enne starti. Ajakontrollipunktidesse tuli jõuda täpselt – iga minut oli karistatav. Lisaks kõigele tuli jälgida keskmist kiirust kogu ralli aegu. Selle kontrollimiseks olid OAKP-d – ootamatud ajakontrollipunktid. Sinna tohtis hilineda, kuid iga varem jõutud minut pälvis karistuse.

Et selle kõigega toime tulla, tootis Rootsi firma *Shalda* spetsiaalseid „*speedpilot*'e" ja „*twinmaster*'eid", kus oli kaks seierit – üks näitas sinu matemaatilist ajagraafikut ja teine sinu tegelikku olekut ajagraafikus. Lihtsamalt öeldes, tuli sõita, mõlemad seierid koos. Kõik see oli ühendatud spidomeetri ajamile. Kahe-kolme ööpäeva jooksul oli vaid paar mõnetunnist puhkepausi ja need kulusid autode korrastamisele. Mehaanikud ja muu lõbu oli luksus. Välismaa rehve kasutada ei tohtinud. Talverallidel olid naelkummid keelatud. Omaaegne rallikoolitus saigi alguse just oskusest kaardi abil liikuda mööda kindlat marsruuti. Aga see oligi osake sõjalisest õpetusest.

Tänased rallimehed olid veel sündimata

Markko Märtin nägi ilmavalgust 10. novembril 1975. Tema on esimene eestlasest rallisõitja, kes on võitnud autoralli maailmameistrivõistluste etapi (2003 Kreekas). Hiljem võitis ta etappe veel 2003. aastal Soomes ja 2004. aastal Mehhikos.

Ralli on tänapäeval väga kallis harrastus. Võistlusauto on ülikallis, aastaeelarve tavasõitjail 100 000 €uro piirimail. WRC-klassis kulub isegi 180 000–360 000 €urot. Autod on küllaltki kapriissed, sest mootorid on forsseeritud viimase peale ja kasutavad ka erikütust, mis meie tavabensiinist üle kümne korra kallim. Ka mootoriõli on päris kallis, rehvidest rääkimata.

Võistluse põhimõte tänapäeval on vaid kiiruskatsetel kihutamine, ülesõidud on lõdvestuseks. Tänased rallid on kommertsasjad. Kihutavad need, kel selleks raha olemas. Pealtvaatajad saavad nende lõbutsemist raja ääres ainult raha eest vaadata. See ongi kapitalism.

Praegu on meie tähelepanu 1987. aastal sündinud Ott Tänakul. Alustas ta juba 2008. aastal ja sai Eesti meistriks N4-klassis. Tänavu sõidab DMACK meeskonnas ja on rehvide katsetaja. Kahjuks iga ralli eel kiidetakse ta eelnevalt peavoolumeedias nii üles, et peaks kohe ka suurvõit tulema. Aga ei!

Kas see paljulubav eelreklaam mõjub kahjustavalt või on just tema teele „sattunud" mõni kivi, aga üha enam on katkestamisi. Purunevad rehvid, ja vahel isegi paar korda ühe ralli jooksul.

Ei kujuta ette, kui tema peaks sõitma mitu ööd-päeva jutti ja öösiti, mitte magama valgete linade vahel ja mitte sööma restoranis, mis siis oleks?

Ülemäärane kiidulaul ka olümpiasportlaste kohta

Kahjuks sama kiidulaul käib ka meie olümpiameeste ja -naiste kohta. Ennustati mitmeid medaleid. Kettaheites pidi olema vaat et kaks võidumedalit, tõstja pidi tõstma ülivõimsalt jne.

Samas tegi kahekordne olümpiavõitja ja 41 maailmarekordiga Jaan Talts meie esitõstja ETV telekommentaaris maatasa. Kogu esinemine ja treeningukava pidi olema lausa kõlbmatu.

Ei mõista, kas meeskonna komplekteerimisel on määravaks vaid olümpianormi täitmine? Või peaks vaatama teiste sportlaste saavutusi, kellega kokku minnakse? Kõikide võistluste andmed on vabalt saadaval ja ametimehed saaksid nendega tutvudes aru, keda on mõtet kalli raha eest olümpiaturistiks saata ja keda mitte. Vaid sõudjad said medalile nii-öelda „ninast veri välja", ja nemad jäidki Rios ainsateks. Ülejäänutelt lootis meedia palju suuremaid saavutusi.

Eestile jäi üldarvestuses viimane koht.

Mis oli seekord valesti? Asjatundjad peaksid seda ka lahti seletama ning Jaan Taltsi hinnangutele tuleb lisada asjalikke ja õpetlikke kommentaare. Kõigil osaletud aladel.

Üks on aga kindel – peavoolumeedias ei tohi ettekiitvat reklaami teha. Ei rallide ega olümpiaalade kohta.

Vaat siis…

VAJAB ROHKEM ÕNNE: Eestis on rallisõit olnud aastakümneid populaarne. Praegu on meie suurimad lootused seotud Ott Tänakuga *(pildil)*. **Tänavu sõidab ta kuninglikus WRC sarjas DMACK meeskonnas. Kahjuks iga ralli eel kiidetakse tubli rallimees eelnevalt peavoolumeedias nii üles, et peaks kohe ka suurvõit tulema. Aga ei! Katkestamisi on olnud tõesti palju.** *Foto Facebook.*

Zimbabwe president Robert Mugabe käskis Nigeeria meedia teada vahistada kõik Rio olümpiamängudel osalenud Zimbabwe sportlased, sest nad ei võitnud mitte ühtki medalit. Põhja-Korea olümpiasportlastel tuli Rio olümpial võistelda sõna otseses mõttes oma elu eest, et nad ei satuks kodumaal karistuseks söekaevandusse sunnitööle.

Oliver Liidemann vabandab artiklis „Võimuvõitlus Viimsis. Reetmised, skeemitamised, kinnimätsimised“ esinenud valeväidete pärast

„09.07.2014. a ilmus väljaande Kesknädal paberlehes ning veebiportaalis minu poolt kirjutatud artikkel „Võimuvõitlus Viimsis. Reetmised, skeemitamised, kinnimätsimised“, milles sisaldusid minu väited, et Meelis Saluneem on tahtnud saada AS-i Viimsi Vesi juhatuse esimeheks, Meelis Saluneem tõstis AS-ile Viimsi Vesi kuuluvas tütarettevõttes töötades ainuisikuliselt enda palka, Meelis Saluneem on sõlminud AS-i Viimsi Vesi eest lepinguid oma lähikondlastega. Käesolevaga avaldan, et minu poolt esitatud väited ei vasta tegelikkusele, ja ma käesolevaga lükkan minu poolt avaldatud ebaõiged andmed ümber.“

Linnavolikogu Keskfraktsioon tutvus Pirita rõõmude ja muredega

Tallinna linnavolikogul oli 30. septembril traditsiooniliselt töine väljasõit. Sel korral külastati väikseimat linnaosa – Piritat.

Linnavolinikke võttis vastu linnaosa vanem Tõnis Mölder, kes tutvustas lähemalt linnaosa, linnaosavalitsust ja selle plaane ning mõtteid tulevikuks. Lisaks sai tutvuda linnaosa haldushoonega, kuhu koliti eelmisel aastal.

Tehtud ja veel teha

Mölder selgitas, et linnaosavalitsuse eesmärk oli näidata linnavolinikele seda, kuhu on tänu nende jah-sõnale juba märkimisväärselt investeeritud ning millised on prioriteetsed objektid tulevikuks, millele oodatakse volinike toetust. „Oleme linnaosas saanud ära teha palju vajalikku, kuid eesmärgid on tihtipeale alati suuremad kui linna võimalused, ja seetõttu tuleb investeeringuid hoolikalt kaaluda. Meie roll ongi näidata hääletajatele, et kasutame igat senti hoolikalt ja läbimõeldult,“ rääkis Mölder.

Uhke võib linnaosa olla näiteks Merivälja kooli üle, mis on saanud suuri investeeringuid kooli võimla, klassiruumide ja ujula väljaehitamiseks. Kooli arenguid on märganud lapsevanemadki. Tänavu läks esimesse klassi 91 õpilast, mistõttu tuleb koolipäeva alustada kahes vahetuses.

Oluliselt on aastate jooksul muutunud Pirita spordikeskus, mis lisaks tervisespordihoonele, mänguväljakule ja uisuväljakule sai eelmisel aastal rikkamaks kergliiklustunneli võrra. Rõõmustav on seegi, et spordikeskuse arendust võib pidada linna ja riigi edukaks koostööks, kus peetakse silmas heade sportimisvõimaluste loomist kõikidele huvilistele. Spordikeskuse tulevikuplaanidesse kuulub velodroomi rekonstrueerimine sisehalliks, mis oleks ainus omanäoline kogu Põhjamaal.

Tutvuda said volinikud ka Pirita Kose lasteaiaga, mis oma suurepärase asukoha ja heade õpetajatega teenib laste ja lapsevanemate käest kiidusõnu, kuid mis vajaks suuremaid ruume; hetkel on puudu sõimerühmad. Uue hoone ehitusest on räägitud väga pikalt ning külaskäinud linnavolinikudki tõdesid, et aega on uut hoonet oodates kulunud liigagi kaua.

Väljasõidud annavad aimu

Tallinna linnavolikogu esimees Kalev Kallo, kes sellised väljasõidud on algatanud, rõhutas, et linnaosadega tutvumine on väga oluline ning et on kasulik vaadata üle objekte, mida võib-olla nähtud vaid volikogus paberil. „Volinik teab muidugi kohast, kust ta on valitud, kuid muude linnaosade vajadused ja eesmärgid on hea üle vaadata, kuulata linnaosa rõõme ja muresid otseallikast,“ sõnas ta.

Pirita Kose lasteaia ehitust pidas Kallo kõige olulisemaks eesmärgiks Pirital ja ta sõnas, et volinikud said oma silmaga veenduda, et toetust on lasteaial hädasti vaja. „Kui nüüd tuleb järgmise aasta eelarve, olen peaaegu kindel, et Pirita Kose lasteaia uue hoone ehitus sinna sisse satub,“ lausus Kallo.

Andre Hanimägi,
Pirita linnaosa avalike suhete nõunik

Tallinna linnavolikogul oli töine väljasõit. Sel korral külastati väikseimat linnaosa – Piritat. Fotol vasakult Pirita Spordikeskuse juhataja Aavo Aunroos, Tallinna linnavolikogu esimees Kalev Kallo ja Pirita linnaosa vanem Tõnis Mölder.

60 kangekaelset poliitikut otsis üliinimest

Tallinn 10130,
Toom-Rüütli 3/5,
Kesknädal

Nii saab öelda Eesti presidendivalimiste 24. septembri valimiskogu töö tulemuste kohta. Miks ei leidnud erakonnad ühist keelt? Sellepärast, et mõnikümmend end eksimatuks pidavat kõrge enesehinnanguga poliitikut ei leidnud endas piisavalt riigimehelikkust ega nõustunud kompromissi otsima. [Tühje valimissedeleid oli 57, kehtetuid 3 – *Toim.*]

Individualism segab meie ühiskonnas iga päev mujalgi. Näiteks keelduvad mõned kodanikud korraliku kompensatsiooni eest andmast oma maad Rail Balticu ehitamiseks või riigipiirirajatiste paigutamiseks. Soovitakse, et vabale inimesele ei tohi vabal maal seada ühtki piirangut. Arvatakse: „Mis lähevad mulle korda teised inimesed, riik ja tema kallid projektid!?“

Arvatavasti leitakse nüüd napi kahe nädala jooksul vabariigile uus president. Ent eelneva nelja kuu poliitilised otsustused ja laialdane debateerimine lõppesid üksnes mitme potentsiaalse riigipea ränga solvamisega. Ühe erakonna puhul tajusime seda, kuidas võimujanu lõi nii pähe, et edu saavutamiseks kasutati suisa avalikku valetamist.

„Estonia“ kontserdisaalis toimunu näitas seekord, et on olemas piir, kus demokraatia läheb üle segaduseks, anarhiaks. On mitmeid näiteid teistest riikidest, kus see piir on ületatud, ning neis paigus valitseb kaos ja vägivald.

H. Sursen Lõuna-Eestist

Rüütlieetikast

„Mina valisin kohe poole ja ütlesin seda Kadri Simsonile juba siis, kui Edgar oli koomas,“ lisas Reinde. – Ei ole olnud Keskerakonna valija, aga, ausalt öeldes, tunnen suuremat sümpaatiat nende inimeste suhtes, kes oma sõpru ei reeda, isegi siis, kui sõber ongi eksinud. Sellest tuntaksegi sõpra, et sõber ei jäta sind ka hädas. Seega austus Reinde, Ernitsa ja teiste suhtes...

Vahest on see õige ja hea, et Keskerakonnas tuleb ilmselt võimuvahetus; küll aga leian, et see, kuidas seda vahetust läbi viiakse, on inetu ja alatu. Maaslamajat jalgadega ei peksta...

Üldiselt – ajaloos on olnud kahte sorti lahinguid. Ühtedes võitjad pidasid lugu ka neist, kes neile kaotasid; ja olid teised lahingud, kus kaotajate üle hakati homeeriliselt parastama, neid mõnitama, pilastama jne. See viimane on barbarite komme ja „eetika“. Rüütlieetika eeldab ka oma vaenlasest lugupidamist...

„Urmi Reinde Keskerakonna sisevõitlusest: ninasarvik sureb aeglaselt“, Delfi Kommentaar 26.09.2016 21:03

Hurraa! Võtame Keskerakonnas võimu üle! Enamik toetab meid!

Kahtlen selles loosungis sügavalt. Eestlane ei tule kergesti avalikult tänavatele, aga mõtlev inimene on ta ometi.

Kulla noored, kui leiate, et aeg läheb, aga suured teod on tegemata (seisavad Suure Savisaare taga), tehke siis uus oma erakond, ärge võtke jõuga üle teiste valmistehtut. Mis õigusega? Kõik vana hääbub ükskord nagunii. Miks te tahate sellisele vanale vundamendile uut ehitada? Selge, et see hakkab teie käes murenema. Ei tule sugugi enamik teiega kaasa.

Ja üleüldse, me ei tea, milleks te oma võimu tahate kasutada. Kas ikka ainult omakasu pärast? Kas jätkub meie senine „majanduspoliitika – kõik müügiks“? Mida te konkreetselt Eestimaa, tema inimeste, majanduse, välissuhete jne jne heaks teete?

Jaakson

Suurt tööd tuleb alustada baasi loomisest, siis tuleb pealisehitus, sisust rääkimata.

Teiste elutöö koore riisumise kava ei kutsu inimesi teiega kaasa tulema. Mõelgem suurelt, mõelgem eeskätt meie väikesele Eestimaale!

Edu soovides
Eesti Keskerakonna asutajaliige
Arvo Jaakson

Ida-Virumaast, riigisaladuse lekkimisest ja 101 lambast

Anti Bender: Küsimus on põhimõttes, kui haldusreformid, politsei-pääste-kiirabireformid jne on kogu aeg riiki õhemaks lihvinud, siis kes selles süüdi on, kui mitte reformijad ise???

Kurat, nemad võtavad selliseid halbu otsuseid vastu ja siis, kui kusagilt miski väga viltu kisub, siis on esimene reaktsioon pea jaanalinnu kombel liiva alla peita. Selle üle, et dokument lekkis, ja ka selle üle, kas olukord ka päriselt selline paistab, ma ei spekuleeri, kuna tegelikult see pole esimene kord, kus mingi riigisaladuse kvalifikatsiooni saanud dokument lekib ajakirjandusse. Isegi üks kaitseminister kunagi oskas oma tööläpaka lasta ära varastada või suutis kuhugi kaotada.

Kuidas tulid lagedale elamisloaskandaaliga seotud asjad??? See info on järelikult kergesti müüdav ja ostetav, vastasel juhul selliseid lekkeid ei eksisteeriks. Või kui eksisteeriks, siis ilmselt siis, kui keegi avaldaks materjale nagu Snowden, kes USA kohta kompromiteerivat materjali levitas ja seejärel Venemaale pages.

Teine küsimus aga, mis puudutab Ida-Virumaad, siis on seal suur protsent rahvast neid, kellel kortermajades toasoe ja vesi väljas, mingi protsent elamuid elamiskõlbmatud, sest keegi neid ei hoolda. Keegi midagi olukorra parandamiseks ka ette ei võta ja viimase piisana siis fakt, et elukeskkond Kiviõli külje all on lihtsalt hävimas, keemiatööstuse reostuse tõttu.

Lisame juurde näiteks Ida-Viru põhimaanteed, kõrvalteedest rääkimata, Maanteeameti korraldatud teehooldushangete võitjate tegemata-jätmisest, mis viis mitu bussi möödunud talvel inimohvriga kraavi, mitu autotreileritäit mersusid kraavi.

No ja mis me kokku saame – hüljatud riigiosa. Kokkuvõttes, tehku need 101 lammast koos oma megaministeeriumidega (ministeeriumides on ametnike armeed, kus ministeeriumid koosnevad umbes 30-st erinevast üksusest, igal üksusel oma osakonnajuhataja, peaspetsialistid, spetsialistid, nõunikud, sekretärid jne. Ainult koristajat ei ole.), mis nad tahavad, aga ühel hetkel nagunii saevad oksa, millel istuvad.

13. septembril Facebookis, kus meediaanalüütik Toomas Mattsoni ajajoonel käis äge ennetav arvamustevahetus 14. septembri Eesti Ekspressi loo üle, mis käsitles riigisaladuse lekkimist – „Salamemo: Eesti on kaotamas Ida-Virumaad“.

Nädala juubilar VACLAV HAVEL 80

Vaclav Havel on üks Tšehhi riigimehi ja näitekirjanikke, kes on teinud oma maa ja rahva kuulsaks Euroopas ja kogu maailmas. Ta osales vabadusvõitluses kommunistliku režiimi vastu. Olles maailmavaatelt demokraat, pidas ta poliitilistest ideoloogiatest olulisemaks üldinimlikke väärtusi ja püüdis kaasa aidata erinevate geopoliitiliste keskkondade kooseksisteerimisele.

Haveli ühe kreedo leiab 1989. aasta septembris ajakirjas Vikerkaar avaldatud artiklist „Poliitika ja südametunnistus“: „… meie kõikide ees, ükskõik, kas me elame Läänes või Idas, seisab üks põhiülesanne. See ülesanne on valvsalt, läbimõeldult, alati ja igal pool kõigest jõust seista vastu Ideoloogiate, Süsteemide, Aparaatide, Bürokraatiate, Kunstlike keelte ning Poliitiliste loosungite anonüümsuse isikupäratu ja ebainimliku võimu irratsionaalsele iseliikumisele, kaitsta end tema kompleksse ja võõrandava surve eest…“

Vaclav Havel sündis 5. oktoobril 1936. Ta kasvas jõukas ettevõtjate ja intellektuaalide peres, kellelt 1948. aastal võimule tulnud kommunistid konfiskeerisid suurema osa varast. Perekondlik taust oli takistuseks õpingute jätkumisel. Nii töötaski ta neli aastat keemialaboris assistendina. 1954. aastal õnnestus siiski lõpetada õhtukeskkool. Päritolu takistas ka kõrghariduse omandamist. Poliitilistel põhjustel olid välistatud õpingud humanitaarvaldkonnas. Nii sai ta kõrghariduse Tšehhoslovakkia Tehnikaülikooli majandusteaduskonnas aastatel 1952–1957. Teatrikooli sissesaamine algul ebaõnnestus ja Havel hakkas aga tööle teatreis. Töötades ka teatris „Divaldo Na zabradil“ kirjutas ta oma esimesed näitemängud. Esimeseks lavastuseks oli „Aiapidu“ (1963), mis tõi kohe rahvusvahelise kuulsuse. Seda, kuidas Vaclav Havel mõtestas lahti mõiste „näidend“, võime lugeda 1991. aasta 1. veebruari Sirbist: „Näidend on ilmselt neist (mõeldud luulet ja proosat) erinevalt pooltoode, iseendaks saab ta alles teatris. Teater on aga jälle nii sotsiaalne nähtus, mis sõltub rohkem kui miski muu võimalusest eksisteerida avalikkuse ees.“
Havelil läks siiski korda jätkata haridusteed Praha Kunstiakadeemias. Draamakunsti Akadeemias lõpetas ta 1967. aastal.

Kuuekümnendatel aastatel avaldus üha tugevamini püüdlus vabaduse ja demokraatia püüdlemine nii Nõukogude Liidus kui ka Euroopa sotsialismileeris tervikuna. Tšehhoslovakkias oli vastavate ideede elluviijaks kommunistliku partei liberaalsem tiib eesotsas Alexander Dubčekiga. Ulatuslike reformide ehk Praha Kevade käigus tagati kogunemis-, reisimis-, usu- ja väljendusvabadus.
Demokratiseerimisel ja vabamate tuulte toomisel kultuuri lõi aktiivselt kaasa ka Vaclav Havel. Pärast seda, kui Nõukogude Liit koos teiste Varssavi pakti riikidega taastas endise võimu Tšehhoslovakkias, algas ka loomingulise intelligentsi represseerimine. Haveli näidendid keelustati. Toona kolmekümnendates aastates mees ei andnud

aga alla, kolis Prahast maale, kus jätkas kirjutamist ja vaimset võitlust kommunistliku režiimi vastu.
Muu hulgas korraldas ta kontserte totalitaarideoloogia vastu olevast muusikast. Muusika oligi ajendiks Vaclav Haveli jõudmisel dissidentliku tegevuse kõrgpunkti. „Harta 77“ manifest kutsus Tšehhoslovakkia valitsust üles jälgima 1975. aasta Helsingi lepetes sätestatud inimõigusi. Samal aastal kirjutas Havel Tšehhoslovakkia liidrile Gustav Husakile avaliku kirja, milles taunis kommunistlikku poliitika hukutavat mõju.
Kommunistliku režiimi olemust kritiseeris Vaclav Havel ka 1978. aastal avaldatud essees „Võitmatute võim“. 1979 aitas ta luua komiteed ebaõiglaselt karistatute kaitseks. Võimulolijad ei jäänud seda rahulikult pealt vaatama. Havelile mõisteti mitmeid kordi vanglakaristus, 1979 pandi ta istuma neljaks aastaks.
Havel oli keskseks tegelaseks 1989. aastal Tšehhoslovakkias alanud revolutsioonilistele sündmustele – Sametrevolutsioonile. Veel sama aasta veebruaris tuli tal aga vangi minna.
20. novembril pidas vanglast vabanenud Havel Vaclavske platsil poolemiljonilisele rahvahulgale kõne, kus julgustas rahvast jätkama demonstratsioone režiimi vastu: „Tõde ja armastus peavad valdama valede ja viha üle!“
Sametrevolutsiooni tõttu pidi kommunistlik partei detsembri alguses kapituleeruma ja moodustama koalitsiooni Kodanikufoorumiga.
29. detsembri valimistel sai Havel Tšehhoslovakkia ajutiseks presidendiks.
5. juulil 1990 valis vabalt valitud parlament Haveli uuesti presidendiks. Presidendina lõi ta uusi suhteid maailma liidritega ja aitas üles ehitada Tšehhoslovakkia välispoliitika alustalad. Ta õhutas sotsiaalseid reforme, keelustas surmanuhtluse, vabastas kõik poliitvangid ja sulges sõjatehased. Esimese riigina maailmas kutsus ta ametlikule visiidile Dalai-Laama.
Uued olud tõid aga muudatusi kahest maast ja rahvast moodustatud riigi poliitikasse.
Nimelt 1992. aastal hakkas Slovakkia jõulisemalt taotlema autonoomiat. Havel, kes pooldas Tšehhoslovakkia terviklikuks jäämist, astus sama aasta 20. juulil ametist tagasi. Toimus jaotumine Tšehhiks ja Slovakkiaks. 6. juulil valiti Vaclav Havel Tšehhi Vabariigi presidendiks.
Isiklikus elus kujunes Havelile raskeks 1996. aasta, kui 27. jaanuaril suri tema abikaasa Olga, kellele on pühendatud vanglas kirjutatud raamat „Kirjad Olgale“. Samal aastal diagnoositi Havelil kopsuvähk; kops tuli eemaldada. Pikaajalisel haiglaravil hoolitses Haveli eest näitleja Dagmar Veskernova, kellega ta pärast haiglast välja pääsemist 1997. aasta jaanuaris abiellus.
1998 valiti Vaclav Havel uuesti viieks aastaks ja viimaseks ametiajaks Tšehhi presidendiks. 2003 lõppes teine valitsusaeg.
Vaclav Havel oli viimane endiste Nõukogude bloki riikide dissident, kes võimult lahkus. Samuti oli ta kõige kauem teeninud riigipea postkommunistlikus Euroopas.

Märkimisväärne roll on Vaclav Havelil olnud ka Eesti ja teiste Baltimaade taasiseseisvumisel. „Eriti tihedad olid nõupidamisel (1990. aastal toimunud Rahvarinde Haabneeme konverents) meie kontaktid Tšehhi Kodanike Foorumi juhtidega. Võib-olla aitasid need sidemed kaasa sellele, et sügisel just Vaclav Havel esines Pariisis OSCE nõupidamisel ja nõudis Balti riikide iseseisvuse taastamist,“ kirjutab Edgar Savisaar oma raamatus „Peaminister“ (lk. 181).
1996. aastal külastas Vaclav Havel Eestit. Usutluses „Postimehele“, ainsale ajalehele, millele Havel nõustus intervjuud andma, nimetas ta oma visiidi eesmärgiks näidata Tšehhimaad kui uut ja iseseisvat riiki.
Oma loomingu ja eluaegse inimõiguste eest võitlemise ja avameelsete arvamuste avaldamise eest on Václav Havel saanud nii riiklikke medaleid kui ka rahvusvahelisi auhindu ja nimetatud mitme ülikooli audoktoriks. Ta on pälvinud Austria riiklikku kirjandusauhinna, Erasmuse preemia, Karl Suure auhinna, Maarjamaa Risti ketiklassi teenetemärgi, Franz Kafka auhinna.
Vaclav Havel suri 18. detsembril 2011. Tema nime kannab Praha lennujaam, mis on Euroopas suuruselt teine.

Jaan Lukas
Pikemalt loe www.kesknadal.ee

In memoriam Elmar Hoop *(7. 12. 1920 – 29. 09. 2016)*

96-aastaselt lahkus igavikuteele Võrumaa kultuuritegelane ja piirkonna poliitikaelu edendaja Elmar Hoop.

Elmar Hoop sündis 7. detsembril 1920 Uue-Saaluse rajooni politseiülema paljulapselises peres. Koolitarkust kogus ta Siksali algkoolis, Poksi koolis ja Uue-Saaluse mõisakoolis. Varakult algas tema töömehetee. Alustanud karjasena, õppis ta kiiresti kasutama masinaid ja mehhanisme ning meisterdas neid ka ise. Nii tegi ta juba poisiohtu noormehena käsisaage ja kudumisteljed. 1941 lõpetas Elmar Hoop rauaerialal Võru Tööstuskooli. Arvestades sünniaastat tuli tal kaasa teha Teine Maailmasõda, mille keerised vii-sid teda Tšehhimaale, kus tegutses relva-meistrina. Võrus töötas Elmar Hoop elektrijaamas ja pärast selle likvideerimist Gaasianalüsaatorite Tehases. Tema hobiks oli vanatehnika taastamine.

Kultuurielu panustas Elmar Hoop ennekõike koorilauljana. Ta laulis neljas kooris; iseäranis kaua Võru meeskooris, kus oli ka presidendiks. Suuresti tema algatusel laulis Võru meeskoor laulva revolutsiooni künnisel, kuid veel nõukogude võimu aastatel Kandles "Eesti mees ja tema sugu, miks ei peeta temast lugu". Balti ketis lõi meeskoor lauludega isamaalist meeleolu Läti piiril. Võru meeskooris laulis Elmar 70 aastat. Tema viimne esinemine oli veel tänavu suvel Parksepal.
Võru meeskoori lauljatest kujunes Rahvarinde tugigrupp – eestvedajaks Elmar Hoop. Peagi asus Eestimaa ja oma kodumaakonna käekäiku oma südameasjaks pidav mees juhtima Eestimaa Keskerakonna ühendust Võru linnas ja seejärel kogu Võrumaal. Elmar Hoop kirjutas päevakajalistel teemadel artikleid nii Võrumaa Teatajas kui ka Kesknädalas. Muu hulgas avaldas ta arvamust, et kui euro ennast ei õigusta, võiks taas kasutusele võtta Eesti krooni, ning pooldas võru murde taaselustamist. Elmar Hoop kirjutas mitu mälestusteraamatut. Haanja vald valis Elmar Hoobi aukodanikuks. Vaimuerksast ja tegusast Elmar Hoobist jääb kaunis ja väärikas mälestus nii Võrumaa kui ka kogu Eesti inimeste südameisse.

Keskerakonna Võru linnaosakond

Tulge Paide vallitorni!

Sügis tuleb ja on aeg korraldada koosolekuid, seminare, pidusid ja muid toredaid kokkusaamisi! Kutsub klaasgalerii Paide ordulinnuses!

Eestimaa südames, Paide ordulinnuses asub kauni vaatega hubane klaasgalerii. Pakume seminariteenust maitsvate toitude ja ainulaadse rännakuga läbi Eestimaa ajaloo.
Korraldame ka meeldejäävaid pidusid.
Läheme vallitornis läbi eri ajastute korruste ajalukku, mis on täis nalja ja naeru, laulu ja tantsu. Erinevaid aegu tunnetame ka maitsemeeltega. Unustamatule reisile panevad punkti hõrgutised, kvaliteetvein, videodisko ja õhtujuht.

Einestada saab ka mõnes ajastus: orduajas Järva foogti pidusöögil, keskaegses kõrtsis või tsaarinna seltsis tsaariajal!
Tuleme ka teile külla – meilt toitlustus, eriprogramm, LED-ekraan, retrodisko.

Rohkem infot tel **55 543 170**
või e-mailil sander@wittenstein.ee

Head „Keskpäeva“ klubikaaslased!

Klubi „Keskpäev” koosviibimine

laupäeval, 8. oktoobril kl 12.00

Keskerakonna Haabersti piirkonna büroos (Õismäe tee 57A).

Külla tuleb Tallinna linnavolikogu esimees Kalev Kallo.

Info telefonil 65 50 080 või 53 33 73 60

Juhatus

TELLI KESKNÄDAL
Helista 617 7717 * www.tellimine.ee * tellimine@expresspost.ee